

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

ІНСТИТУТ ФІЛОСОФІЇ ім. Г. СКОВОРОДИ НАН УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. М. ДРАГОМАНОВА

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ» ім. І. СІКОРСЬКОГО

ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ

МАТЕРІАЛИ ІХ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ»

REPORTS OF THE IX INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE "A PERSON, A SOCIETY, COMMUNICATIVE TECHNOLOGIES"

м. Харків, 21–22 жовтня 2021 р.

Харків
2021

УДК 740+656+338

ББК 87

Л 93

Головні редактори:

Панченко С. В. – доктор технічних наук, професор, академік Транспортної академії України, ректор Українського державного університету залізничного транспорту

Андрущенко В. П. – доктор філософських наук, професор, член-кореспондент НАН України, академік Національної академії педагогічних наук України, заслужений діяч науки і техніки України, ректор Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова

Редакційна колегія:

Абашинік В. О. – д-р філос. наук, професор

Бакланов О. М. – д-р хім. наук, професор

Близнюк Л. М. – канд. філол. наук, доцент

Ватуля Г. Л. – д-р техн. наук, професор

Вельш В. – габілітований д-р філос. наук, професор

Даніл'ян В. О. – канд. філос. наук, доцент

Дудін О. А. – канд. техн. наук, доцент

Змій С. О. – канд. техн. наук, доцент

Колеснік К. Е. – канд. іст. наук, доцент, академік ТАУ

Куценко М. Ю. – канд. техн. наук, доцент

Новіков Б. В. – д-р філос. наук, професор

Павлов В. І. – канд. філос. наук, доцент

Панченко В. В. – канд. техн. наук, доцент

Петрушов В. М. – д-р філос. наук, професор

Соломніков І. В. – канд. екон. наук, ст. викладач

Толстов І. В. – канд. філос. наук, доцент

Устенко О. В. – д-р техн. наук, професор, академік ТАУ

Затверджено до друку Вченою радою Українського державного університету залізничного транспорту (протокол № 9 від 22.09.2021 р.)

Л 93 Людина, суспільство, комунікативні технології : матеріали ІХ Міжнар. наук.-практ. конф. 21–22 жовтня 2021р. / відп. за випуск Н. В. Алексєєнко. Харків : ДІСА ПЛЮС, 2021. 340 с.
ISBN 978-617-7927-79-1

УДК 740+656+338

Друкується в авторській редакції

ISBN 978-617-7927-79-1

© Авторський колектив, 2021

ГЛОБАЛЬНА КАТАСТРОФА ПІЗЬНОГО ДРІАСУ ЯК ПРИЧИНА ПЕРЕХОДУ ЛЮДСТВА ДО ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПРОГРЕСУ

Один з найбільших парадоксів історії людства – різке прискорення його технологічного розвитку з доби мезоліту приблизно 12 тисяч років тому. Саме тоді було приручено собак, винайдено човни і рибальські сіті, лук зі стрілами та почалися перші спроби вирощування рослин та приручення домашніх тварин. При чому це відбулося СИНХРОННО на всіх континентах, навіть в Австралії спостерігалось винайдення бумерангів тощо. І такий синхронний «вибух винахідництва» абсолютно вражас, бо нічого подібного не відбувалося протягом всієї попередньої історії людства.

Згадаємо, що люди сучасного виду існують на Землі понад 100 тисяч років, вже 70-80 тисяч років тому в Африці відомі культури пізньоалеолітичного типу (навіть з проявами мистецтва, прикрасами тощо), і рівно такі ж самі за рівнем технології культури продовжували існувати протягом декількох десятків тисяч років, у Європі – від 42 до 12 тисяч років тому. І за всі ці десятки тисяч років рівень культури і технології залишався практично незмінним.

Вже пару десятиліть серед геологів триває дискусія про «подію доби Пізнього Дріасу», що відбулася приблизно 13 тисяч років тому. Вони знайшли на всіх континентах сліди колосальної катастрофи, дещо меншої за масштабом до тої, від якої вимерли динозаври, але подібної за типом, зокрема, сліди глобальних пожеж, мікроалмази та різке збільшення змісту платіни, що мала космічне походження. До того ж у цей час водночас на всіх континентах вимерла так звана мегафауна (деякі зебри та антилопи в Африці, мамонти, гігантські кенгуру в Австралії, гігантські лінивці у Південній Америці тощо). А відкриття 30-км астероїдного кратеру Гаявата під льодом Гренландії у 2018 році стало остаточним доказом того, що 13 тисяч років тому на Землю впав велетенський астероїд розміром біля 1,5 км, який ледве не знищив все людство. Отже, у легенди про Ноя та його синів (а подібні легенди збереглися у багатьох народів) було серйозне історичне підґрунтя.

Очевидно, що після цієї найбільшої катастрофи в історії людства хід світової історії докорінно змінився. Люди вийшли зі стану «гармонії з

Природою», в якому вони перебували десятки і сотні тисяч років. Виявилось, що Природа зовсім не цінує це і може вбити всіх у будь-який момент. Тож єдиний вихід для людей – створити власну, штучну природу – Технологічну культуру.

До того всі люди жили як дикуни, тобто не робили запасів продуктів, використовуючи не всі відомі та доступні їм ресурси, а лише «найсмачніші». І лише за несприятливих умов вони бували змушені переходити на такі «менш смачні» ресурси – або мігрувати в інші землі. Але того часу виявилось, що катастрофа глобальна і нікуди втекти, і навіть «несмачної» їжі просто немає. Майже всі вимерли.

Вижила лише купка людей із запасами їжі. Або, можливо, вони навчилися це робити вже під час катастрофічного голоду – наприклад, ловити та зберігати рибу. У будь-якому випадку загальним уроком для їхніх нащадків стало бажання вдосконалювати технології: полювання з луком та стрілами, рибальство, будівництво човнів, капітальні оселі та храми, сільське господарство, скотарство ... Інакше ми ще й досі жили б у шалашах та печерах – «в гармонії з Природою» – доки б природа не знищила нас вже остаточно.

ПАНКОВ Г. Д., *д. филол. н., професор*

Харьковская государственная академия культуры

Харьков, Украина

САКРАЛЬНАЯ МОТИВАЦИЯ ДУХОВНОГО ТРАВМИРОВАНИЯ В ХРИСТИАНСКОМ ДИСКУРСЕ

1. В поставленной проблеме актуализируется антропология травмы и травмированного субъекта как специальная область философско-антропологического знания. Бытие человека прослеживается в самых разнообразных проявлениях, среди которых обнаруживается духовная травма вместе с фигурой травмированного субъекта. Эта фигура позиционируется в двух основных модификациях – в качестве реального индивида и культурного образа, отражающего жизненные реалии. Культурный образ травмированного субъекта конституируется дискурсивными формациями, наделяющими его определенными смыслами в соотнесенности с определенными жизненными ситуациями. В данной публикации объектом изучения выдвигается осмысление

ЗМІСТ

Привітальна промова ректора Українського державного університету залізничного транспорту С. Панченка	3
Привітальна промова проректора з наукової роботи Українського державного університету залізничного транспорту Г. Ватулі	4
СЕКЦІЯ І. ФІЛОСОФСЬКІ ТА ГУМАНІТАРНІ НАУКИ	
ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ ТА СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	
АБАШНІК В.О. Володимир Чучмарів (1898–1978) як дослідник філософії Спінози	5
АБАШНІК У.В. Геерт Кайль та аналітична філософія в Німеччині	11
АНДРУЩЕНКО В.П. Академічна мобільність як запорука ефективності вищої освіти	15
ГРИНЬОВА Д.А. Антикітерський корабель: історія дослідження	19
ГУЖВА А.А. «Етика Авраама»: назустріч комунікативному розуму	22
ДАНІЛ'ЯН В.О. Соціально-економічні наслідки пандемії COVID-19 для українського суспільства	25
ДАНІЛ'ЯН В.О., ВОРОБІЙОВА А.А., НАГОРНА А.Є. Актуальні проблеми філософської науки в добу глобалізації	28
ДАХНІЙ А. Й. Феномен «позитивно-прекрасної людини» у сучасному світі у контексті екзистенційних мотивів романів Ф. Достоєвського	30
ЗАГОРУЛЬКО О.А. Еволюція поглядів Євгена Чикаленка щодо вирішення аграрного питання в Російській імперії	40
КОММЕДАЛ О. Johan Galtung's theory of structural violence and peaceful transformation of conflicts	45
ЛЮБИВИЙ Я.В. Рефлексія як механізм відтворення та конструювання ідентичності: цивілізаційний аспект	47
ПАВЛОВ В.І., АГУЛОВ В.В. Г.-Г. Гадамер: герменевтичний метод як «універсальний аспект філософії»	52
ПЕТРУШОВ В.М. Людвіг Вітгенштайн і його «логіко-філософський трактат» (до 100-річчя виходу у світ)	59
САБАДУХА В.О. Метафізична теорія особистості як відповідь на глобальні виклики	65

***ТЕХНОЛОГІЧНИЙ РОЗВИТОК ЯК СУСПІЛЬНИЙ ПРОГРЕС
ТА ВИКЛИК ЛЮДСЬКИМ ЦІННОСТЯМ***

ЛЕБЕДЕЄВ В. О. Чи є масова культура аморальною?	177
НОВИКОВ Б.В. От Фукуямы до Фукусимы: свободное изложение раздумий о философии с прикусом сарказма и иронии	179
РАССОХА І.М. Глобальна катастрофа пізнього дріасу як причина переходу людства до технологічного прогресу	185
ПАНКОВ Г. Д. Сакральная мотивація духовного травмирования в христианском дискурсе	186
ТОЛСТОВ І.В., СМОЛЯНОВ М.С. Концепція легітимного панування М. Вебера	190
ЦИГАНОВСЬКА Н.В., ГОНЧАР В.В., БАТУЛІН Д.С. Фізична активність як засіб зняття психоемоційної напруги	192
ЦЮРХЕР М. Потрійна користь гуманітарних наук у світі, де домінує техніка	195
ШАПОВАЛ В.М. Человеческая цивилизация на пути к новой технологической реальности: возможности и риски	199

СЕКЦІЯ ІІ. ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ ТА ПРАВОНАВСТВА

***АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
В УМОВАХ ГЛОБІЛЬНИХ ВИКЛИКІВ СУЧАСНОСТІ***

ГРИЦЕНКО Н.В. Принципи соціально-економічного партнерства при взаємодії різних видів транспорту	202
ДЕРГОУСОВА А.О., СИВОЛОВСЬКА О.В. Нова парадигма споживацької поведінки в умовах пандемії	204
ЗАЙЦЕВА І. Ю. Вдосконалення стратегії внутрішньоденної торгівлі ф'ючерсними контрактами	206
КОМПАНИЕЦ В. В. О сущности и характеристиках «коронно-кризиса» и глубинных изменениях социально-экономической системы	209
КОРОЛЬОВА Н. А., КАМЕНЄВ О. Ю. Особливості глобалізаційних процесів економіки в умовах розвитку інформаційних технологій	211
MALYNOVSKA O. Methods of manipulating indicators of accounting (financial) records	213
ПІДОПРИГОРА І.В., КОВАЛЬОВА Д.А. Інноваційний розвиток залізничного транспорту України	216

ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ

**МАТЕРІАЛИ ІХ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ «ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ
ТЕХНОЛОГІЇ»**

**REPORTS OF THE IX INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE “A PERSON, A SOCIETY, COMMUNICATIVE
TECHNOLOGIES”**

м. Харків, 21–22 жовтня 2021 р.

Формат 60x84/16. Папір офсетний. Гарнітура Times ET.
Умов. друк. арк. 19,76. Наклад 120 прим. Замов. № 1019/9-21.

Видавництво ТОВ «ДІСА ПЛЮС»

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: серія ДК № 4047 від 15.04.2011 р.
61029, м. Харків, шосе Салтівське, буд. 154. Тел. (057) 768-03-15,
e-mail: disadruk@gmail.com

Надруковано з готових оригінал-макетів у друкарні ФОП Петров В. В.
Єдиний державний реєстр юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.
Запис № 2400000000106167 від 08.01.2009 р.
61144, м. Харків, вул. Гв. Широнінців, 79в, к. 137, тел. (057) 778-60-34.
e-mail:bookfabrik@mail.ua